

Helyszín: Örebro (Svédország)
Egyetem: University of Örebro (Örebro Universitet)
Kar: ÁJK (jogász szak)
Kinn tartózkodásom időtartalma: 1 szemeszter (2015/16/2)

Ügyintézés az út előtt

A svédek nagyon gyorsan végzik a munkájukat, minden papírt, amit el kellett az egyetemnek küldenem kitöltésre nagyjából 2 napon belül visszaküldtek kitöltve, aláírva, lepecsételve.

Utazás

Repülővel mentem, de nem közvetlen járáttal, hanem átszállással, a Budapest-München, München-Stockholm útvonalon. Stockholmba megérkezve (2 nagy bőrönddel, ill. egy laptoptáskával) egyből megtaláltam a buszállomást, mivel közvetlenül a reptér mellett található. A buszállomáson odamentem egy buszsofőrhöz, akinek a buszára Stockholm-Vesteras-Örebro-Oslo volt írva. Megkérdeztem, mennyibe kerül a jegy, nagyon meglepődtem, mikor mosolygó arccal (valószínűleg látván a két egyenként 25 kg-os bőröndömet) annyit mondott: elvisz ingyen. Segített betenni a csomagjaimat, majd felszálltam a buszra. Nagyjából félúton gondolkodtam el rajta, hogy valami nem stimmel. Egy teljesen idegen országban vagyok, ahol egy korombéli buszsofőr mosolygó arccal felajánlja, hogy ingyen elvisz... a mai napig furcsállom az esetet. A buszról leszállva belefutottam egy 50-es éveiben járó, szakadt ruhás idegenbe, aki felajánlotta, hogy segít húzni az egyik bőröndömet. Örültem neki, mivel elég valószínűtlennek tartottam, hogy egy 25 kg-os bőrönddel elfutna. Megkérdeztem hátha tudja, merre van a Taxiállomás, készséggel megmutatta. Egy éjszakát töltöttem a korábban lefoglalt szálláshelyen (Hotelben), majd másnap a megadott időben (Taxi segítségével) megérkeztem az egyetemre.

Szállás

Megérkezésemkor azonnal megkaptam a kulcsokat, illetve egyéb, üdvözlő lapokat, akciókat, stb. Ebben csak annyi furcsaság volt, hogy az egyetem honlapja szerint mi magunk választhatjuk majd ki a szállásunkat, a drágábbakért a későbbiekben felárat kell fizetni. Sajnos ez nem így történt: előre be voltunk osztva. Nagyjából fél-egy óra várakozást követően foglalhattuk el a szálláshelyünket, ami gyalog kb. 5 perc járásra volt az egyetemtől.

Megjegyzés: az egyetem azt hirdette, hogy igyekeznek az ugyanolyan nemzetiségűeket külön épületekben elhelyezni, ehhez képest a kollégium azon épületében ahova én kerültem, kb. 4 görög és 3 finn volt. Ez csak azért érdekes, mert a sok tucat kollégiumi épület többségét svédek lakják.

A szállás maga kulturált volt, elektromos ajtók, amikhez külön belépőkártyákat kaptunk, egyágyas szobák, mindenkinek önálló fürdőszoba, WC. A földszinten élőknek önálló, a felsőbb szinteken élőknek közös konyha. Nyolcan voltunk egy folyosón, egy szint két folyosó, egy ház pedig 3 szintes (a földszintet is beleszámítva), tehát abszolút nem volt zsúfolt.

Feltűnően sok a bicikli, a helybeliek az egyetemen belül szinte mindenhol bicikkel járnak, amit nem csak venni, de bérelni is lehet.

Megjegyzés: az internet letöltési sebessége 250kb/s-re volt korlátozva, majd amikor az illetékesekhez bemenvén felárért kértem gyorsabbat, közölték, hogy a szabály úgy szól, hogy két évig kell tanulmányokat folytatnom az egyetemen, hogy gyorsabb internetet kaphassak. Ez a sebességű internet arra is szűkösen volt elég, hogy Skype-olni tudjak az otthoniakkal.

Bicikli a kollégium előtt

Kollégium

Folyosó

Konyha

Egyetem

Az egyetem külön városrész Örebroban, hatalmas területen helyezkedik el, konkrét infrastruktúra van köré kiépítve: Boltok (élelmiszer-, számítástechnikai-, de még fodrászat, sőt, kocsmá is van), óvoda a dolgozók ill. hallgatók gyermekeinek, konditermek és egyéb sportlétesítmények, sportpályák, gyönyörű szép könyvtár, lényegében minden, amire egy hallgatónak/oktatónak szüksége lehet. Már csak az uszoda hiányzott, de az sem volt messze. Az egyetem mellett közvetlenül egy nemzeti park van, közepén egy gyönyörű tóval. A város nagyjából 10 perc helyijáratos busszal, ami több elengedhetetlen helyen is megáll útja során: a posta

egy megállóra, a bevásárlóközpont 2 megállóra, a stadion 3 megállóra van az egyetemtől.

Megérkezésünkkor egyetemi belépőkártyát is kaptunk, amivel a főbb épületekbe a nap bármely szakában be lehetett lépni, akár éjjel is (ebből következik, hogy az egyetemen belül majdnem minden ajtó elektromos). Ezen lehetőségünkkel többször is éltünk: a szemeszter folyamán a svéd hallgatók többször is rendeztek eseményeket az épületekben, például kivetítőn filmnézést.

Belül az egyetemnek saját ebédlője, ill. konyhája van két helyen is. Hosszú folyosó vezet a kétemeletes (néhol még alaksori termekkel is ellátott) épületeken át, amelyek között széles kocsiutak, járdák vannak, holott a kocsiforgalom maga elenyésző. A folyosókon a tantermek kialakítása zavaros, a számozások nem követik egymást. Egyik oldalon a terem neve L141, vele szemben pedig az 1060-as terem. Könnyen el lehet itt tévedni, az első hetekben nekem is sikerült, ráadásul a svédek sem mindig tudják melyik terem hol van.

Az épületekben mindenhol elérhető Wi-Fi hálózat van, amely nagyjából 60MB/s-t tud.

Megjegyzés: amelyik ajtó nem elektromos, ott a zár fordítva van, tehát a kulcsot is fordítva kell beletenni, időbe telik tehát, míg megszokja az ember.

Programok/csoportok

Csoportokra osztottak bennünket, nagyjából 15en voltunk egy csoportban. Minden csoport kapott kb. 4 mentort, akik segítettek minket: megmutatták az egyetemet, körbe vittek a városban, stb.

Érdekesség, hogy az egyik mentor Magyarországon tanult 2 évig, jelenleg pedig (2016) tanulmányai mellett mentősként dolgozik.

A csoportoknak a mentorok önállóan szerveztek programokat, illetve voltak közös programok is, amin minden cserediák részt vehetett: kb. 100-an lehettünk. A programok maguk egész változatosak voltak, volt, hogy hindu étteremben vacsoráztunk, de előfordult az is, hogy túrázni mentünk a nemzeti parkba.

Város

Örebro nagyjából egyvonalban helyezkedik el Stockholmmal, annyi különbséggel, hogy benn van Svédország szívében. A város maga nagyjából akkora, mint Pécs, és nagyjából annyian is lakják. 5 megállóra van az egyetemtől, és a busz közvetlenül a főtéren áll meg. A főtér tele van boltokkal, ruhaboltok tucatja, souvenirboltok, plázák, rengeteg fajta étkezde, a szokásos MCDonald's-tól a kínai/japán étteremig minden megtalálható, és persze nem maradhatnak ki természetesen a különböző kávéházak sem, amelyek kellemes kikapcsolódást nyújtanak a hideg utcákról betérő, melegedni vágyó vendégeknek.

A város nappal nyüzsgő, éjjel azonban csak gócpontokban 'él'; szórakozóhelyeken, kocsmákban, a térség időjárásából következően azonban emberek nem nagyon vannak éjjel az utcán.

Időjárás

Az időjárás egy szóban összefoglalható: hideg. Nagyon hideg. Télen -20 fok minimum van, és lassan melegszik csak fel: Áprilisa virradóan arra ébredtem, hogy a korábban már elolvadt hó ismét szakad. Nyáron az időjárás elég ingadozó: 20 foknál több nem nagyon van, és pillanatok alatt lehül 10-15 fokra, ha jön egy hidegfront, ami elég gyakori sajnos.

Árak

Sok helyen nem lehet készpénzzel fizetni, csak kártyával (pl. buszon). Ez egy darabig zavaró volt, de megszokható. Svédország hivatalos pénzneme a svéd korona (KR). Az alapvető élelmiszerek nagyjából ugyanolyan áron vannak, mint nálunk (ami azért is érdekes mert a svéd átlagkereset durván ötszöröse a magyarnak (2578 €-570 €)). A saját gyártású termékeik (pl. IKEA bútorok) nagyjából harmada annyiba kerülnek, mint itthon. A luxuscikkek viszont drágábbak, azok nemétől függően. A cigaretta átszámítva nagyjából 1800 forint (vagyis 70-80%-al drágább, mint itthon), míg egy laptop vagy egy lpad nagyjából csak 10%-al.

Közbiztonság

A szemeszter elején tájékoztatást tartottak nekünk a svéd törvényekről. Nem sokban különbözik a mieinktől, talán annyi, hogy 18-21 év közötti vásárlónak a boltok nem adhatnak el tömény alkoholt csak sört, azt is meghatározott százaléku alkoholtartalom alattit.

Én egyetlen rendbontással sem találkoztam az egész szemeszter alatt. Nem csoda tehát, hogy a városban elvéve látni rendőrautókat, az egyetlen konkrétan egyet sem láttam. Nappal nincs semmilyen ellenőrzés, éjjelre pedig egyetlen őr van, aki kocsival időnként tesz egy kört az egyetem körül, de néha behajt az épületek közötti autóutakra is.

Megjegyzés: Azokon a napokon mikor szórakozni mentünk a mentorainkkal, kijelöltek mindig egy felelőst közülük, aki aznap éjjel nem ivott. Ő figyelt arra, nehogy valami baj történjen, de semmi nem történt egyszer sem. Mindenki figyelt a másikra, és tudta, hol a határ.

A svéd felsőoktatási rendszer

A svéd felsőoktatási rendszer elég bonyolult, nem is sikerült teljességében megtapasztalnom, viszont a konzekvenciát sikerült levonnom. A svéd oktatás jobb, a vizsgázás és az itthoni ETR-nek megfelelő ottani tanulmányi rendszer azonban rosszabb.

Az órákon folyamatosan bevonják a hallgatókat az órába, internetes tesztekkel töltünk ki, nem csak órák végén, de akár előadás közben is. Általában kérdőívek (mennyire emlékszel az elmúlt fél órában leadottakra), felmérések (pl. hogy tetszik az adott

tárgy ezen része) formájában tartják fenn az érdeklődést, melyeket interneten töltünk ki, természetesen névtelenül.

Érdekesség: Az oktatók megsértődnek, ha titulusukon (docens-úr pl.) szólítják őket, de még ha vezetékneven, akkor is. Csakis keresztnéven szabad az oktatókat szólítani.

A svéd tanulmányi rendszer és vizsgázás szintén keszokusza, nekem legalábbis nem tetszett. Csak egy furcsaságot említek: az oktató(k)tól a szóbeli vizsga előtti 72 órában nem lehet kérdezni az adott tárggyal kapcsolatban semmit.

Nem volt külön kurzus cserediákoknak, együtt voltunk a svéd hallgatókkal, akik hozzánk hasonlóan angolul vették fel az adott tárgyat. Nem tetszett, hogy nem voltak tekintettel arra, hogy ERASMUS+-os hallgatóként (ellentétben a svédekkel, akik gyermekkoruktól kezdve bizonyos tárgyakat már általános illetve középiskolában is angolul tanulnak, sőt, időnként egymás között is angolul beszélnek) először tanulok külföldön, először használom az angol nyelvet napi szinten.

A svéd mentalitás

A svédek elképesztően precízek és munka-orientáltak. Érkezésemtől kezdtek a tél közepén építeni egy kollégiumi épületet, a munkások minden nap dolgoztak reggeltől estig. Eljövetelemtől már látszott, hogy majdnem kész az egész. A városba menet is több helyen építkezések, mindenhol dolgozó munkásokkal.

Sokszor hallani, hogy zárkóztak, ez azonban csak részben igaz. Az utcán sétáló átlagember furcsán néz, ha egy idegen megszólítja, viszont ismerősök között, ill. szórakozóhelyeken ez a mentalitás egyáltalán nem mutatkozik meg.

Egy magyar „Nyugaton”

Rengeteg különböző nemzetiségű emberrel találkoztam, sokukkal alkalmam is adódott, hogy szót válthassak.

Meg kell jegyezni, hogy a cserediákok nagyon-nagy része francia, német, spanyol, brit, görög, finn, holland, belga volt. Elvéve akadt szlovák, cseh, lengyel, illetve egyedül voltam magyar.

Megjegyzés: Voltak továbbá nem ERASMUS+-os cserediákok is: az Egyesült Államokból, Kanadából, Kínából, Koreából, Vietnámból, Ausztráliából, stb.

Tiszteletben tartják az egyént, és tisztelik is egymás kultúráját, de semmi több. Abszolút hidegen hagyja őket, hogy a másik kultúrája milyen, csak az egyén a fontos. Számtalanszor futottam falba, mikor valakit arról kérdeztem, hogy például ők mikor vacsoráznak, vagy mikor vannak a nemzeti ünnepeik. Fogóval kellett belőlük ezeket kihúzni, pedig engem érdekelt volna. Mikor arról meséltem, hogy nálunk Magyarországon milyen szokások vannak, látszott az arcokon, hogy csak azért mosolyog, csak azért tesz úgy, mintha érdekelné, mert nem akar megbántani.

Említették többször, többen is, hogy ismernek néhány magyar szót. Ahányszor ez megtörtént és elmondták, mit, boldog lettem. Jó érzés volt. Ami miatt ezt

megemlítem, az az, hogy amikor viszont én mondtam ugyanezt a franciának vagy a németnek, egyszerű közöny volt a reakció. Persze ez nyilván azért van, mert nekik természetes, mégis, valahogy engem zavart.

Svédországban nagyon sok féle vallású ember él együtt, békében. Mindenki megtartja magának a vallását, és mégis, ha szóba kerül, nyíltan beszélnek róla, nincs bennük félelem. Nem akarják egymásra erőltetni a hitüket, felfogásuk szerint mindenki abban hisz, amiben akar. Bőrszín sem számít. Nemcsak cserediákok, de ott élő/ott született emberek, rengeteg afrikai, ázsiai, európai él együtt mindennemű megkülönböztetés nélkül. A Franciaországban bekövetkezett terrortámadásokkor is mindannyian egyszerű emberként ítélték el azt, ami ott történt, abszolút nem számított, hogy ki miben hisz.

Alkalmanként szó esett az oktatásról is. Tapasztalataim szerint általánosságban elmondható, hogy más országokban fele ennyit nem tanítanak általános, ill. középiskolában, mint itthon. Egyszer görögökkel beszélgettem mikor szóba jött az ókori Görögország. Mikor megemlítettem Periklészt, Miltiadészt, a perzsa-görög háborúkat, nem értették, honnan tudok én ilyen sokat róluk, a saját történelmükkel kapcsolatban pedig valami ismerős volt nekik, de nem tudták honnét. Egyszer pedig a középkor került elő témaként, azon belül is az Oszmán Birodalom. Hozzászólni sem tudtak, ejtettük is a témát gyorsan. Azt mondták, nekik heti 1 történelem órájuk volt, szinte végig.

Máskor németekkel beszélgettem a matematikáról, gyököt vonni tudtak, de a sinus és a cosinus szerintük egy híres testvérpár, akik feltaláltak valamit. Középiskolás tananyagról volt szó mindkét esetben.

Komolyan elgondolkodtató, hogy mi tanulunk ennyi mindent feleslegesen, vagy ők nem tanulják megfelelően? Ezt úgy gondolom nem az én tisztem eldönteni, azt viszont mindenképpen megemlítem, hogy véleményem szerint, ha a többi tárgyat olyan szinten, ahogy Magyarországon tanítják nem is muszáj oktatni, de a történelemből mindenképp okulnunk kell, az viszont csak úgy megy, ha minél részletesebben, összefüggéseiben tanuljuk, különös tekintettel a XX. századra.

Ajánlás

Én azt gondolom, hogy a leírtak alapján mindenki döntse el maga, hogy neki szimpatikus-e az egyetem. Arra mindenképpen jó, hogy egy teljesen más világszemléletet adjon. Tekintettel „nyugatias” mivoltára, leginkább azoknak ajánlom, akik meg kívánják ízelelni a nyugati életszínvonalat, a nyugati gondolkodásmódot, a nyugati értékrendszert, illetve bepillantást kívánnak nyerni egy olyan nemzet életébe, ahol nem luxus, hanem természetes az, hogy jól élnek az emberek, és nem gondterheltek.